

**МОТИВИ Й ІНТЕРЕСИ УЧНІВ ОСНОВНОЇ ШКОЛИ
ДО ЗАНЯТЬ ФІЗИЧНОЮ КУЛЬТУРОЮ І СПОРТОМ**
Лавренюк Максим, Мартошенко Євгеній, Літовський Вячеслав
*Вінницький державний педагогічний університет
імені Михайла Коцюбинського*

Резюме. Проведено анкетування учнів 9 класів для вивчення їх ставлення до уроків фізичної культури, а також дослідження їх інтересів і мотивів до занять різними видами рухової активності.

Summary. A survey of 9th grade students was conducted to research their attitude to physical education lessons, as well as to study their interests and motives for engaging in various types of physical activity.

Актуальність проблеми. Для більшості дітей, підлітків і молоді ХХІ ст. характеризується малорухливим способом життя. Це обумовлюється багатьма факторами, серед яких, перш за все, варто згадати про глобальну комп'ютеризацію, запровадження елементів дистанційного навчання, розвиток науки й техніки [2, 6]. Все це, звичайно, покликане полегшити життя людей, забезпечити доступ до потрібної інформації, розширити можливості навчання тощо. Разом з тим, за свідченням багатьох фахівців, такий прогрес супроводжується зниженням рівня здоров'я населення вже починаючи з дитячого віку, зокрема, спостерігаються порушення постави, погіршення зору внаслідок довготривалого перебування перед комп'ютерними екранами та гіпокінезії [4].

Серед сучасних тенденцій рухової активності школярів відзначаємо також зменшення кількості дітей, які відвідують дитячо-юнацькі спортивні школи, секції з видів спорту, а також збільшення учнів, які за станом здоров'я віднесені до спеціальної медичної групи. Загалом, уроки фізичної культури для більшості дітей залишається єдиною формою рухової активності, однак відвідують їх школярі з низьким рівнем фізичної підготовленості [3].

Досягнення реальних результатів щодо підвищення рівня фізичної підготовленості школярів в умовах, що склалися, вбачається шляхом впровадження на уроках фізичної культури сучасних педагогічних технологій, інноваційних підходів і новітніх засобів фізичного виховання, які сприятимуть підвищенню мотивації та зацікавленню дітей і підлітків як безпосередньо уроками, так і в подальшому самостійними заняттями [5]. З огляду на це, важливо вивчати інтереси та мотиви учнів до занять фізичною культурою і спортом [1].

Мета дослідження – вивчити ставлення учнів 9 класів до уроків фізичної культури, а також їх мотиви й інтереси до занять різними видами рухової активності.

Методи й організація дослідження. Використовувалися наступні методи дослідження: аналіз літературних джерел, анкетування, методи математичної статистики. У дослідженні взяли участь 52 учнів 9 класів, зокрема, 27 хлопців і

25 дівчат.

Результати дослідження. Про своє позитивне ставлення до уроків фізичної культури вказали 48,1 % серед опитаних школярів, зокрема, серед хлопців 9 класів таких було більше, ніж серед дівчат – 55,6 і 40,0 % відповідно. Частково подобаються уроки 28,8 % респондентів, зокрема, 25,9 % серед хлопців і 32,0 % серед дівчат. Менше чверті досліджуваних дев'ятикласників (23,1 %) ставляться до уроків фізичної культури негативно (рис. 1).

Цікавою була думка досліджуваних дев'ятикласників щодо відвідуваності уроків при умові їх необов'язковості. Так, стверджувальну відповідь дали 42,3 % респондентів, при чому, традиційно серед хлопців 9 класів таких було більше, ніж серед дівчат – 48,1 і 36,0 % відповідно. Переважно відвідували б уроки фізичної культури 28,8 % серед опитаних школярів, зокрема, 33,3 % хлопців і 24,0 % дівчат.

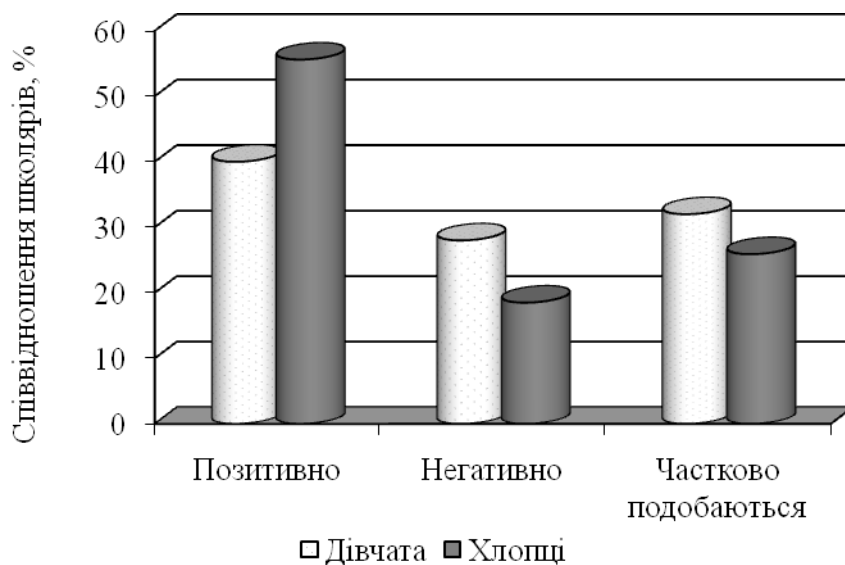

Рис. 1. Розподіл учнів 9 класів щодо їх ставлення до уроків фізичної культури, %

Опитування досліджуваних школярів на предмет уподобання варіативних модулів, включених у навчальну програму, показало, що серед запропонованих варіантів хлопці обирали переважно спортивні ігри (33,3 %), а дівчата – гімнастику (28,0 %).

До фізкультурно-оздоровчих занять у позаурочний час систематично долучається менше половини серед досліджуваних школярів – 44,4 % серед хлопців і 24,0 % серед дівчат, у той час як для більшості досліджуваних учнів такі заняття відбуваються несистемно. При цьому, хлопці обирають переважно атлетизм, єдиноборства, плавання, спортивні ігри, а дівчата – фітнес і аеробіку.

Висновки. Аналіз результатів анкетування показав загальну знижену зацікавленість дев'ятикласників як до урочних, так і позаурочних занять фізичною культурою, спортом та іншими видами рухової активності. Це підтверджує своєчасність пошуку альтернативи традиційним підходам до проведення уроків фізичної культури для уникнення монотонності занять і

підвищення зацікавленості школярів.

Список використаних джерел:

1. Боднар І. Р. Ставлення учнів середнього шкільного віку до уроків фізичної культури. Фізичне виховання, спорт і культура здоров'я у сучасному суспільстві. 2013. № 1. С. 137-140.
2. Бухановська Т. М., Мальцева Л. О., Андрейчин Л. В. Стан здоров'я сучасних школярів, шляхи його збереження та поліпшення. Україна. Здоров'я нації. 2012. №. 1. С. 44–50.
3. Дейкун М. П. Форми організації позакласної та позашкільної роботи з фізичного виховання як дієва складова запровадження здорового способу життя. Вісник Чернігівського національного педагогічного університету. Серія: Педагогічні науки. Фізичне виховання та спорт, 2015. № 129 (3). С. 104-108.
4. Могильний Ф. В. Діагностика компонентів здорового способу життя учнів основної школи. Вісник Чернігівського національного педагогічного університету. Сер.: Педагогічні науки. 2014. №. 115. С. 159-163.
5. Сутула В.О., Власов Г.В., Булгаков О.І. Сучасні педагогічні технології в системі фізичного виховання школярів. Харків: 2013. 117 с.
6. Щепотіна Н.Ю., Романюк О.В. Оцінка рівня фізичної працездатності учнів середніх класів. Перспективи, проблеми та наявні здобутки розвитку фізичної культури і спорту в Україні: IV Всеукраїнська інтернет-конференція “COLOR OF SCIENCE”, 29 січня 2021 року. С. 180-182.

**ВПЛИВ МОТИВАЦІЇ ДО ЗАНЯТЬ ФІЗИЧНОЮ КУЛЬТУРОЮ
УЧНІВ ОСНОВНОЇ ШКОЛИ**

Лобашевський Владислав

*Вінницький державний педагогічний університет
імені Михайла Коцюбинського*

Резюме. У статті дано характеристику мотивації. Висвітлені чинники які впливають на мотивацію до занять фізичною культурою і спортом учнів основної школи. Проаналізовано зв'язок між інтересом і мотивацією.

Summary. The article describes motivation. The factors that affect the motivation to engage in physical education and sports of elementary school students are highlighted. The relationship between interest and motivation is analyzed.

Актуальність проблеми. В останні роки спостерігаємо значне збільшення обсягу навчального навантаження учнів основної школи. Результатом цього є низька рухова активність і гіподинамія, що стають причиною захворюваності різних функціональних систем організму дітей і підлітків [1]. Період навчання в закладах загальної середньої освіти з 5 по 9